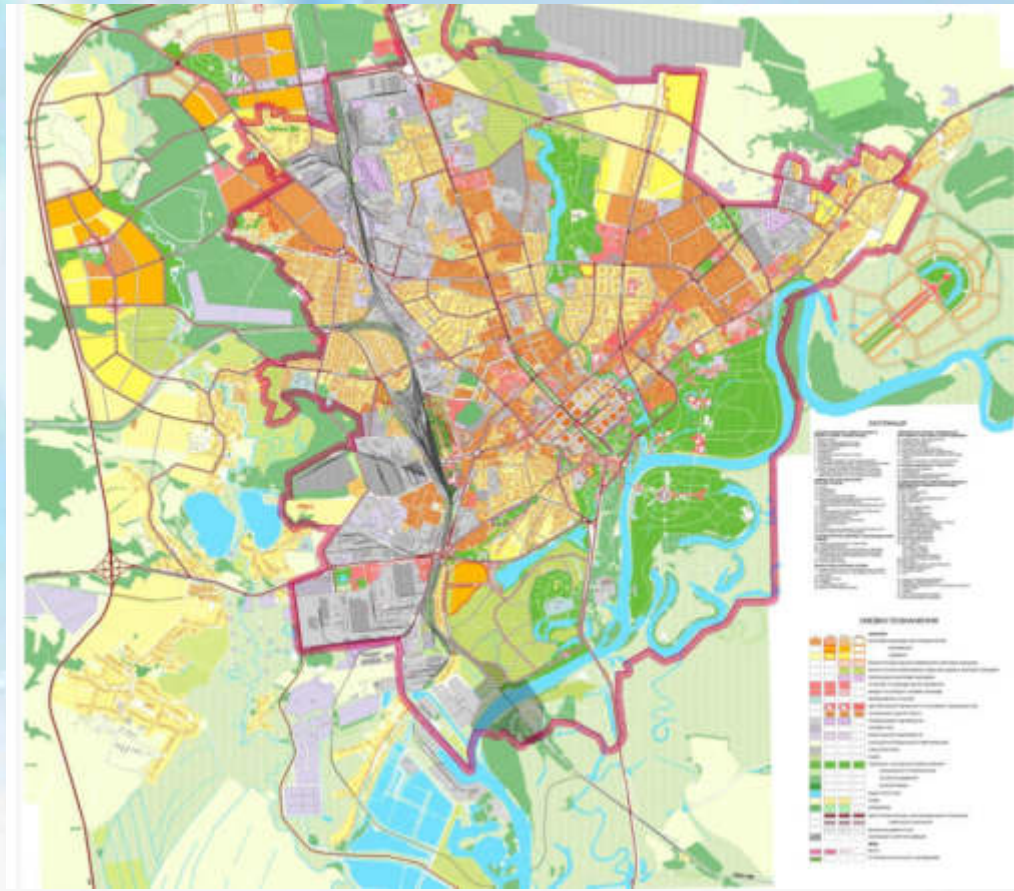

Планування міст і населених пунктів

Лекція 5 . Слайди

Викладач проф. Мартинов В.Л.

Лекція 5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Промислові підприємства – головні містотвірні фактори

**Розміщення
промислових
підприємств у
місті**

Розвиток існуючих житлових районів

Створення нових житлових районів

**Розвиток інженерної інфраструктури –
водопровід і каналізація;
теплові мережі;
газові мережі;
електричні мережі тощо**

Будівництво магістральних вулиць

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Санітарна класифікація промислових підприємств,
санітарно-захисні зони

III клас

Текстильні виробництва, підприємства з обробки
деревини, тваринних продуктів.

IV-V клас

Харчова промисловість

I клас – 1000 м

II клас – 500 м

III клас – 300 м

IV клас – 100 м

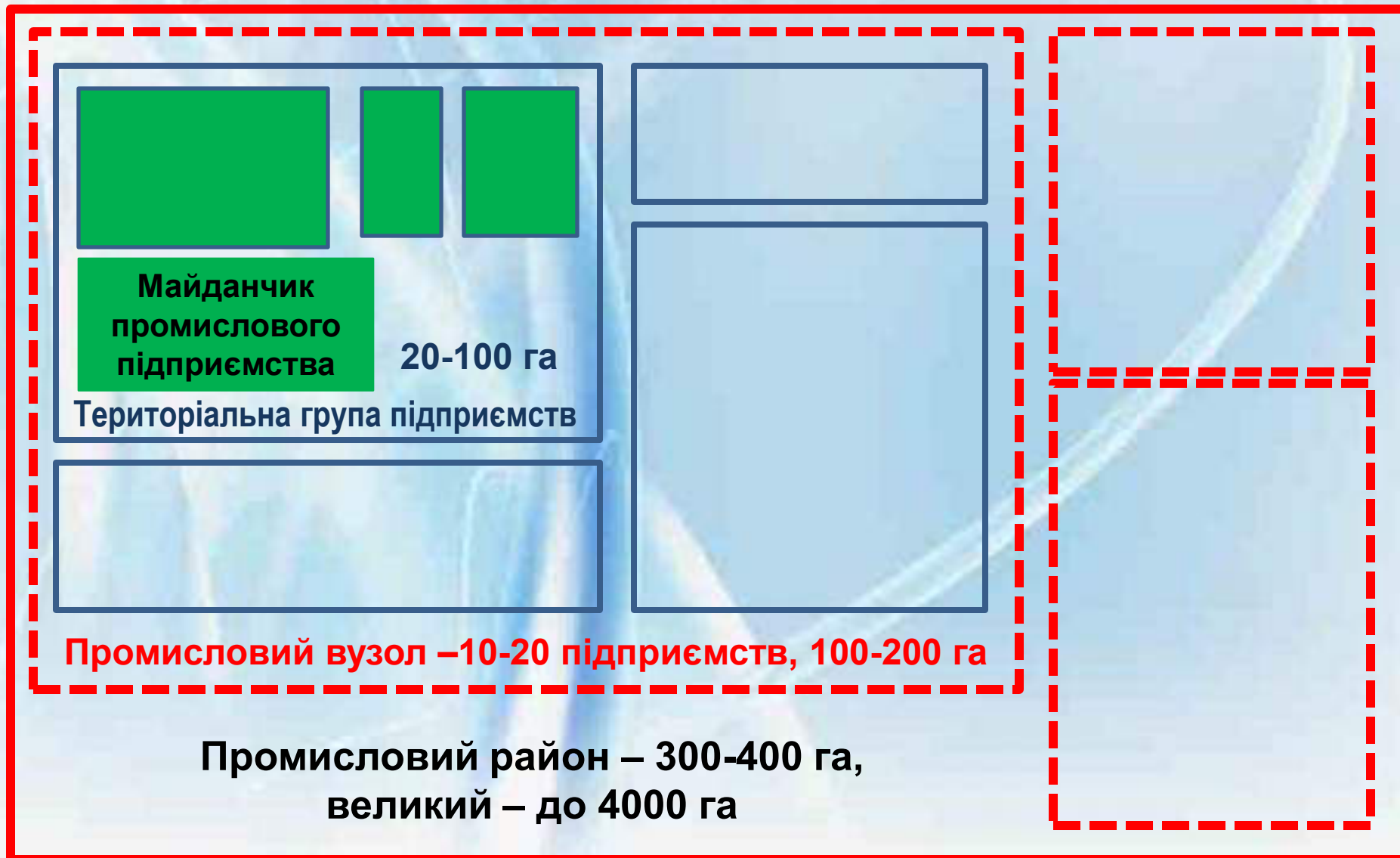
V клас – 50 м

I-II клас

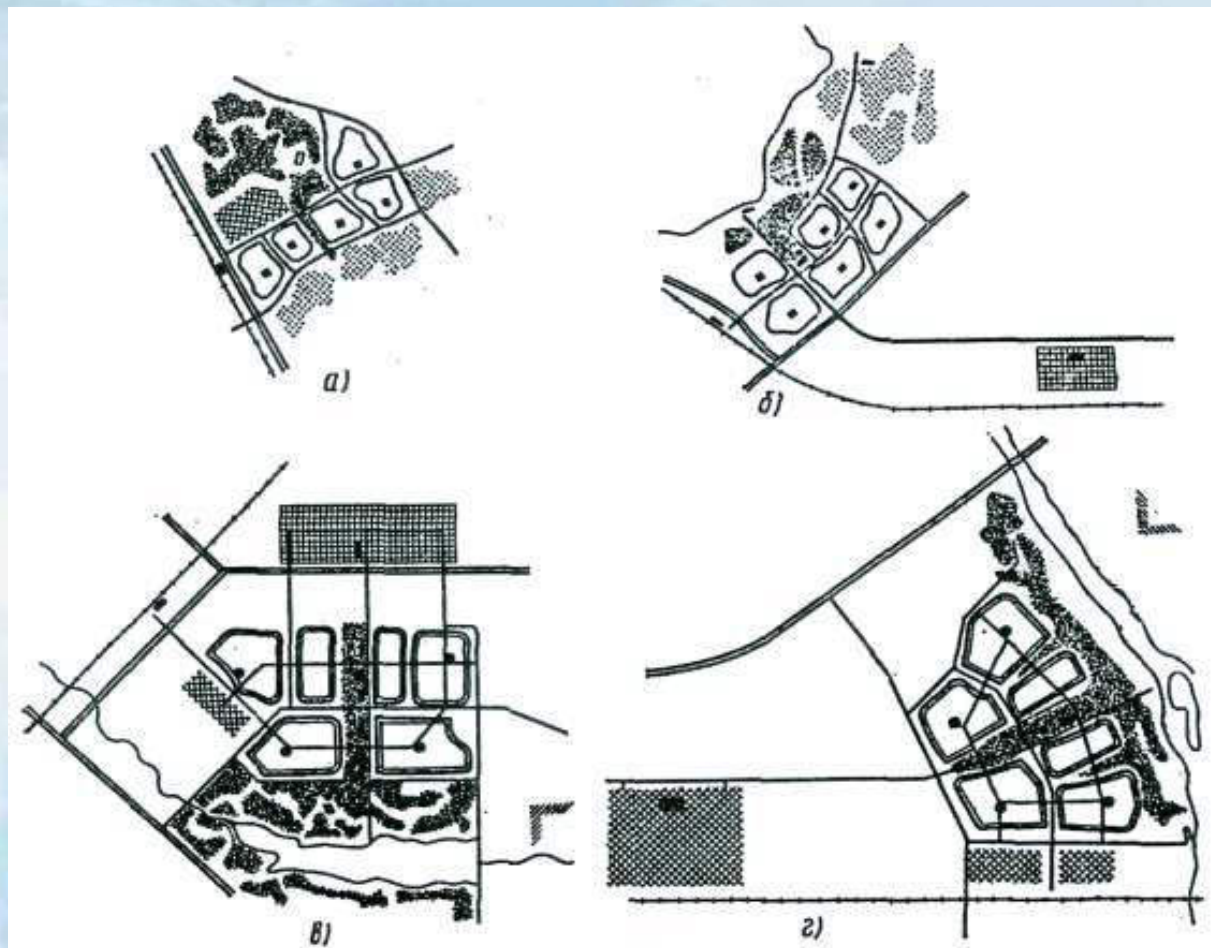
Хімічні, металургійні,
машинобудівні й
металообробні
виробництва, видобуток
рудних та нерудних порід,
великі цементні
підприємства і виробництво
інших будівельних
матеріалів, яке пов'язане з
випіканням у печах, великі
теплові електростанції і т.д.

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Планувальна структура промислової зони

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Організація промислових районів у містах різної величини:

а) у малому місті з промисловими підприємствами, що санітарно не шкідливі; б) те саме, зі значною шкідливістю; в) у великому місті з підприємствами санітарно не шкідливими і підприємствами, що відокремлені від міста санітарно-захисною зоною; г) те саме, різної санітарної шкідливості, у тому числі - значною;

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Містобудівні категорії промислових районів

Перша містобудівна категорія –

промислові райони, що віддалені від сельбищної території та призначені для розміщення підприємств I- II класів, які мають великий вантажообіг і потребують залізничних під'їзних колій та станцій, виділяють великий обсяг забруднення, а також підприємства з особливими умовами виробництва (вибухонебезпечні, вогненебезпечні, радіоактивні) – металургійні, хімічні, нафтопереробні комбінати, видобуток руди і вугілля, атомні електростанції. Санітарні розриви від сельбищної території можуть досягати 10-15 км.

Чисельність працівників і розмір території великих промислових районів:
у металургії – до 50 тис. чол. і 2000 га,
у хімічній промисловості – до 40 тис. чол. і 4000 га.

Середній розмір території промислових районів цих галузей в Україні
1000-1500 га.

Найбільші знаходяться у Дніпропетровську,
Запоріжжі, Маріуполі, Лисичанську.

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Друга містобудівна категорія –

райони, які розташовують біля межі сельбищної території, де розміщують підприємства III і IV класів з відповідними санітарними розривами, а також підприємства V класу і підприємства без шкідливих викидів, які потребують під'їзних залізничних колій.

До цієї категорії належать підприємства машинобудування і верстатобудування, текстильні, легкої й харчової, будівельної промисловості та ін.

Промислові райони цієї категорії можуть бути спеціалізовані і багатогалузеві.

Найбільші з них налічують до 60 тис. працюючих і займають 2000-3000 га території.

В Україні найбільші підприємства знаходяться в Дніпропетровську, Харкові, Краматорську.

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

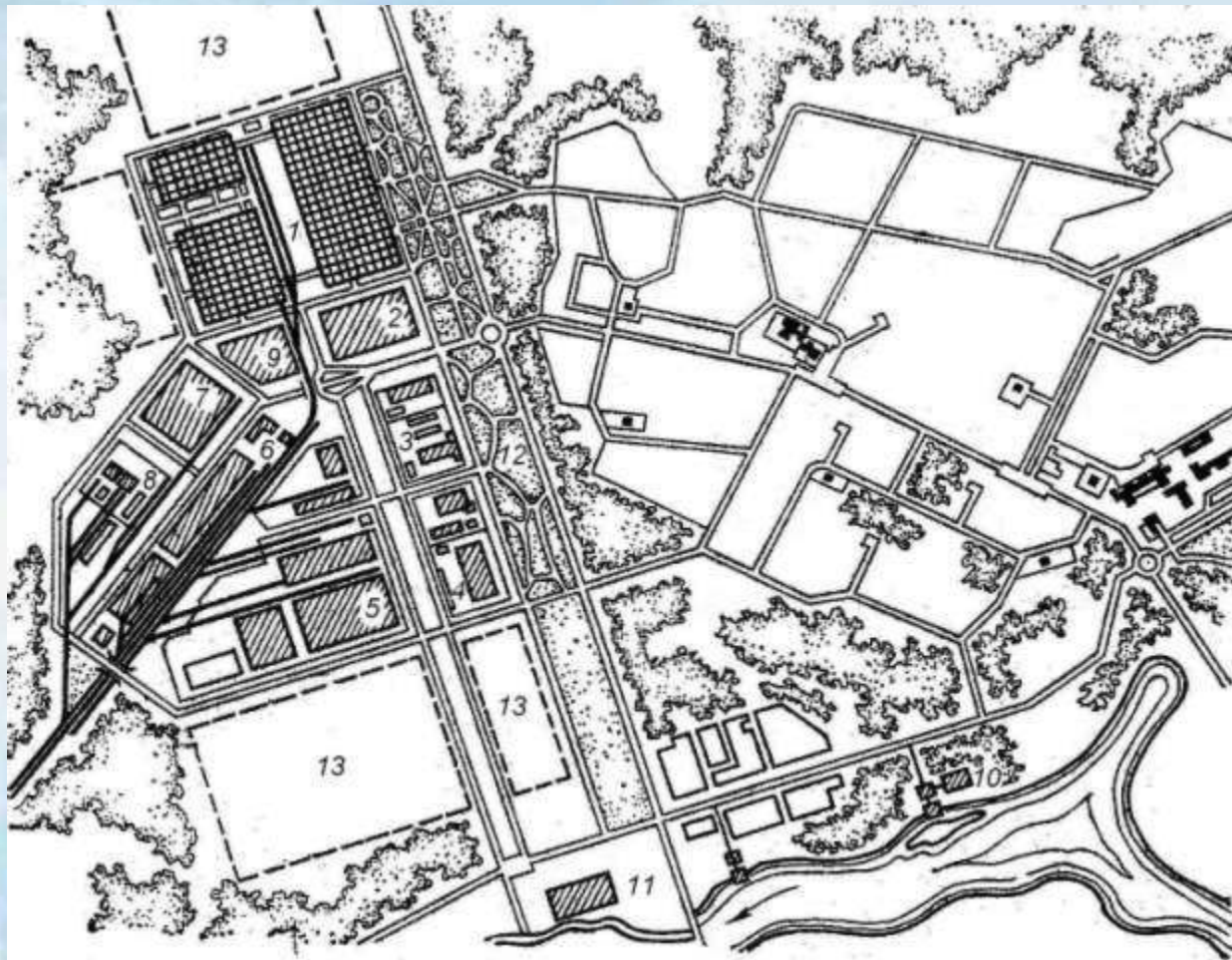
Третя містобудівна категорія –

промислові райони, що можуть знаходитись у межах сельбищної території - підприємства V класу і такі, що не виділяють шкідливих викидів, займають порівняно невеликі території і не потребують залізничного транспорту (з вантажообігом не більше 40 автомобілів на добу).

До цієї категорії належать підприємства приладобудування, точної механіки, оптики, електронної промисловості, легкої і харчової промисловості.

Промислові вузли цієї категорії підприємств звичайно займають територію 20-100 га, причому забудова їх може бути багатоповерховою. Роль санітарно-захисної зони може виконувати добре озеленена магістральна вулиця, сквер чи впорядкована територія перед заводом.

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Проект планування промислового району:

1 – машинобудівний завод; 2 – приладобудівний завод; 3 – ремонтний завод; 4 – завод електропобутових приладів; 5 – завод сільськогосподарського машинобудування; 6 – завод залізобетонних конструкцій; 7 – кабельний завод; 8 – ТЕЦ; 9 – районний вузол водопровідних споруд; 10 – водозабірні споруди; 11 – очисні споруди каналізації; 12 – санітарно-захисна зона; 13 – території для розвитку району

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Наукова і науково-виробнича зона

У значних і найзначніших містах треба передбачати райони для розміщення наукових установ, які залежать від характеру дослідницької діяльності та специфіки виробництва

центральні райони міста	→	для інститутів та установ суспільних наук, конструкторських бюро
прицентральні сельбищні, сельбищно-виробничі райони	→	для розміщення установ природничих та технічних наук
периферійні, нові міські райони	→	для розміщення груп наукових, навчальних, науково-технічних установ природно-наукового профілю
приміські райони в межах зони впливу міста	→	для розвитку наукових містечок, технополісів, агрополісів, полігонів, дослідних полів та інших територіальних об'єктів

5. ВИРОБНИЧА ТЕРИТОРІЯ МІСТА

Комунально-складська зона міста

Розміщення підприємств, які забезпечують потреби населення у зберіганні товарів, комунальних і побутових послугах

Визначення орієнтованих розмірів

території комунально-складських зон виходить з розрахунку
2 м² на одну людину в значних та найзначніших містах,
2,5 м² у поселеннях з населенням менше 500 тис. чол

- підприємства й об'єкти харчової промисловості: плодово-овочеві бази, заготівельні підприємства;
- транспортне господарство: гаражі, СТО, автозаправні станції, депо, автопарки;
- об'єкти побутового обслуговування населення: пральні, хімчистки, ремонт побутової техніки;
- об'єкти комунального господарства: парки дорожньо-збиральних машин, бази експлуатації і ремонту житла, інженерних мереж та ін.

У значних та найзначніших містах такі райони треба розміщувати розосереджено.

Складські комплекси, які не зв'язані безпосереднім обслуговуванням населення, слід розташовувати за межами міст, ближче до вузлів зовнішнього транспорту:

склади державних матеріальних резервів, нафти, зріджених газів, вибухових матеріалів, базисні склади сильнодіючих отруйних речовин, промислової сировини, продовольства і фуражу, лісових і будівельних матеріалів, різні перевалочні бази